

Sygn. akt VIII Pz 108/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSR (del.) Magdalena Kimel

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2018r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie D. T. (T.), Z. T. (T.), D. K. (1) (K.), J. W. (W.), D. K. (2) (K.), J. Z. (1) (Z.), B. W. (W.), H. C. (C.), D. W. (W.)

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

zażalenia pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 16 lipca 2018 r. *sygn. akt* IV P 147/18

p o s t a n a w i a:

- zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 częściowo w ten sposób, że zasądzić od każdego z powodów: D. T. (T.), Z. T. (T.), D. K. (1) (K.), J. W. (W.), D. K. (2) (K.), J. Z. (1) (Z.), H. C. (C.), D. W. (W.) na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę po 1.350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- oddalić zażalenie w stosunku do powódki B. W. (W.);
- zasądzić od każdego z powodów: D. T. (T.), Z. T. (T.), D. K. (1) (K.), J. W. (W.), D. K. (2) (K.), J. Z. (1) (Z.), H. C. (C.), D. W. (W.) na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę po 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska	(-)SSO Patrycja Bogacińska-Piątek	(-) SSR del. Magdalena Kimel
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia

UZASADNIENIE

Powodowie po ostatecznym sprecyzowaniu żądań pozwami skierowanymi przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagali się zasądzenia na ich rzecz rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniach rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Postanowieniem z 16 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy w Z. w pkt 1 umorzył postępowanie, a w pkt 2 odstąpił od obciążania powodów kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu orzeczenia o kosztach sąd I instancji podał, że powodowie przegrali proces, a o kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując od obciążania nimi powodów.

Pozwana Spółka (...) S.A. w B. wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła 2 pkt postanowienia. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów:

- postępowania, a to art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powodów kosztami postępowania, pomimo przegrania przez powodów sprawy, a także pomimo niezastnienia w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c., tj. wypadków szczególnie uzasadnionych;
- prawa materialnego, a to § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego niezastosowanie.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od powodów na jej rzecz kwoty po 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądzenia od powodów na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie D. W. wniósł o oddalenie zażalenia.

Postanowieniem z dnia 11 września 2018 roku Sąd Rejonowy w Z. zawiesił postępowanie zażaleniowe w stosunku do A. C. z uwagi na jego śmierć.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie, z wyjątkiem zażalenia skierowanego przeciwko rozstrzygnięciu dotyczącego B. W..

Powodowie w niniejszej sprawie domagali się zasądzenia kwoty po 10.000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. 2017 poz. 1971). Zaskarżonymi decyzjami pozwana odmówiła im prawa do spornego świadczenia, wskazując, że są oni osobami nieuprawnionymi.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit. a ww. ustawy do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. W zaskarżonych decyzjach odmownych pozwana wskazała podstawy rozstrzygnięcia. Z treści pozwów wynika, że powodowie byli świadomi, że nie są osobami uprawnionymi do spornego świadczenia w rozumieniu ustawy i się z tym nie godzili.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego zgodnie z art. 102 k.p.c. jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności.

Jak wskazał Sąd Najwyższy „zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całości okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego” (postanowienie z 14 stycznia 1974r., II CZ 223/73, LEX nr 7379, postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307).

Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwa od samego początku były bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocesowa. Zdaniem Sądu Okręgowego powodowie: D. T., Z. T., D. K. (1), J. W., D. K. (2), J. Z. (2), H. C., D. W. nie wykazali żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

Należy podkreślić, że słusznie podnosi strona pozwana, iż z istoty każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia, a każda strona wnosząca pozew jest z reguły przekonana o słuszności swoich żądań i konieczności wystąpienia do sądu.

W niniejszej sprawie, w ocenie sądu II instancji, zachodzi okoliczność uzasadniająca odstąpienie od poniesienia przez powódkę B. W. kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej. Powódka będąc uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego i otrzymując deputat węglowy do 31 grudnia 2014 r. mogła mylnie zinterpretować przepisy dotyczące utraty prawa do deputatu węglowego przez emerytów. W tej sytuacji sąd I instancji powołując się na zasady współżycia społecznego prawidłowo, w oparciu o art. 102 k.p.c., odstąpił od obciążania jej kosztami zastępstwa procesowego.

Mając na uwadze powyższe zażalenie częściowo uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, § 1¹, §2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w pkt 1 sentencji zmieniono zaskarżone postanowienie częściowo. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej została ustalona na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.).

W pkt 2 sentencji oddalono zażalenie dotyczące B. W. na podstawie art. 397 § 1 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c.

W pkt 3 sentencji postanowienia sąd zasądził od powodów na rzecz pozwanej po 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na sumę tę składają się: kwota 120 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z §10 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265) oraz opłata od zażalenia wynosząca po 30 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyniosła 1.350 zł.

(-) SSO Grażyna Łazowska	(-)SSO Patrycja Bogacińska-Piątek	(-) SSR del. Magdalena Kimel
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia